



MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1056

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 21 octombrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
108.	— Hotărâre privind vacantarea unor mandate de senator	2
109.	— Hotărâre privind validarea unui mandat de senator	2
110.	— Hotărâre privind alegerea unui membru al Biroului permanent al Senatului	3
111.	— Hotărâre privind încuviințarea efectuării percheziției informatice a domnului senator Pîrvulescu Eugen	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 340 din 9 iulie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată.....	4–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 41 din 16 septembrie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–16

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind vacantarea unor mandate de senator**

Având în vedere demisia din calitatea de senator a domnului Romașcanu Lucian, ales în Circumscripția electorală nr. 10 Buzău, și demisia din calitatea de senator a domnului Torma Adrian-Constantin, ales în Circumscripția electorală nr. 11 Caraș-Severin,

în temeiul prevederilor art. 70 alin. (2) din Constituția României, republicată, ale art. 7 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 205 și 207 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul ia act de încetarea prin demisie a mandatului de senator al domnului Romașcanu Lucian, începând cu data de 27 octombrie 2024, și declară vacant locul de senator ales în Circumscripția electorală nr. 10 Buzău.

Art. 2. — Senatul ia act de încetarea prin demisie a mandatului de senator al domnului Torma Adrian-Constantin, începând cu data de 24 octombrie 2024, și declară vacant locul de senator ales în Circumscripția electorală nr. 11 Caraș-Severin.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 21 octombrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
SORIN-MIHAI CÎMPEANU

București, 21 octombrie 2024.
Nr. 108.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****HOTĂRÂRE****privind validarea unui mandat de senator**

În temeiul prevederilor art. 70 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 94 alin. (13) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 12 și 15 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se validează mandatul de senator al doamnei Patrichi Bianca-Maria, declarată supleant la alegerile din 6 decembrie 2020 în Circumscripția electorală nr. 31 Prahova, pe lista Partidului Național Liberal, pe locul devenit vacant ca urmare a demisiei doamnei Anastase Roberta-Alma.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 21 octombrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
SORIN-MIHAI CÎMPEANU

București, 21 octombrie 2024.
Nr. 109.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL
HOTĂRÂRE
privind alegerea unui membru
al Biroului permanent al Senatului

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) și (5) și ale art. 67 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 26 alin. (2) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se alege în funcția de secretar al Biroului permanent al Senatului doamna senator Moș Patricia-Simina-Arina, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 21 octombrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
SORIN-MIHAI CÎMPEANU

București, 21 octombrie 2024.
Nr. 110.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL
HOTĂRÂRE
privind încuviințarea efectuării percheziției informatice
a domnului senator Pîrvulescu Eugen

Având în vedere solicitarea ministrului justiției, doamna Alina-Ștefania Gorghiu, de încuviințare a efectuării percheziției informatice a domnului senator Pîrvulescu Eugen în Dosarul penal nr. 26/1/P/2024, transmisă Senatului cu Adresa nr. 3.166 din 15.10.2024,

în temeiul dispozițiilor art. 72 alin. (2) din Constituția României, republicată, ale art. 24 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 190 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Senatul încuviințează efectuarea percheziției informatice asupra domnului senator Pîrvulescu Eugen în Dosarul nr. 26/1/P/2024 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 21 octombrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
SORIN-MIHAI CÎMPEANU

București, 21 octombrie 2024.
Nr. 111.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 340**

din 9 iulie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, excepție ridicată de Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) în Dosarul nr. 6.739/3/2018 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.669D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 25 aprilie 2024, termen acordat pentru repunerea pe rol a dosarului mai sus menționat, la acesta fiind deja conexate, în ședința publică din 30 mai 2023, dosarele Curții Constituționale nr. 2.752D/2019, nr. 46D/2020, nr. 291D/2022, nr. 1.162D/2022 și nr. 709D/2023. În dosarele nr. 2.752D/2019 și nr. 709D/2023, excepția de neconstituționalitate vizează prevederile art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, și ale art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 și a fost ridicată de Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (CREDIDAM) și de UPFR în Dosarul nr. 23.870/3/2018 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 3.334/2/2020/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal. În dosarele nr. 46D/2020, nr. 291D/2022 și nr. 1.162D/2022, excepția de neconstituționalitate privește dispozițiile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, fiind ridicată de UPFR în Dosarul nr. 19.241/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, în Dosarul nr. 15.432/3/2021 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 13.048/3/2021 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

3. Ședința publică din 25 aprilie 2024 s-a desfășurat în prezența și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, prin procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii, a autoarei UPFR, prin doamna avocat Andreea Strățulă, și a domnului avocat Gheorghe Cracea, precum și a autorului CREDIDAM, prin doamnele avocat Mariana Savu și Adriana Lascu. Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru studierea documentelor nou-depuse cu prilejul repunerii pe rol a cauzei, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 28 mai 2024. La această dată, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată, în

temeiul art. 57 și al art. 58 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 3 iunie 2024, când, constatând imposibilitatea constituirii cvorumului legal de ședință, a dispus, în temeiul art. 51 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, amânarea pronunțării pentru data de 9 iulie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.739/3/2018, Încheierea din 5 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 19.241/3/2019, Încheierea din 3 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 15.432/3/2021 și prin Încheierea din 8 aprilie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 13.048/3/2021, **Tribunalul București — secțiile a IV-a civilă, a V-a civilă și a III-a civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, excepție ridicată de UPFR în cauze având ca obiect soluționarea unor acțiuni în pretenții/despăgubiri întemeiate pe legislația privind dreptul de autor și drepturile conexe.

5. Prin Încheierea din 1 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 23.870/3/2018, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, și ale art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018**, excepție ridicată de CREDIDAM și UPFR într-o cauză în care autorii excepției au chemat în judecată părțile utilizatori din domeniul radio-TV, solicitând instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța să stabilească forma finală a metodologiei aplicabile în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe.

6. Prin Încheierea din 2 martie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 3.334/2/2020/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996, republicată, și ale art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018**, excepție ridicată de UPFR într-o cauză aflată în recurs, prin care autoarea a solicitat instanței anularea unei decizii emise de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA).

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se susține, în esență, că prin reglementarea art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 și a art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996, legiuitorul a intervenit asupra metodologiei prin care au fost stabilite remunerațiile aferente dreptului de autor și drepturilor conexe și a eliminat posibilitatea negocierii unei

remunerații fixe sau minime, încălcând astfel principiul accesibilității și previzibilității legii și dreptul de proprietate, ocrotite de Legea fundamentală.

8. Conform art. 163—165 din Legea nr. 8/1996, metodologia poate fi stabilită prin trei modalități: prin negociere și încheierea unui protocol între părțile implicate constituite într-o comisie (formată din organismele de gestiune colectivă, pe de o parte, și reprezentanții utilizatorilor, pe de altă parte), prin mediere (în vechea reglementare prin arbitraj) sau de către instanța de judecată, care stabilește forma finală a metodologiei. Metodologia are la bază anumite criterii enumerate la art. 164 alin. (1) și (3) din aceeași lege, fără ca acestea să fie limitative, ci exemplificative, așa cum rezultă din considerentul 31 din Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.

9. Cât privește aplicabilitatea sa în timp, metodologia se publică în Monitorul Oficial al României și se aplică până la intrarea în vigoare a noilor metodologii, stabilite în urma parcurgerii aceleiași proceduri, dar nu mai devreme de 3 ani de la publicarea ultimei metodologii în Monitorul Oficial al României.

10. În concluzie, metodologia reprezintă contractul-cadru prin care părțile implicate au stabilit prin negociere, mediere sau pe cale judecătorească condițiile de licențiere și tarifele aplicabile utilizării drepturilor de autor și drepturilor conexe, pentru o perioadă prevăzută de lege de minimum 3 ani. Prin adoptarea art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, legiuitorul a intervenit în mod nepermis în contractul-cadru al părților, suprimând efectele juridice ale metodologiei în privința remunerației minime/fixe, care nu se mai regăsește în cuprinsul art. 131¹ alin. (2) din Legea nr. 8/1996, devenit art. 164 alin. (2) teza finală după republicarea acesteia. Practic, textul de lege criticat anulează un drept câștigat în instanță în privința remunerației minime, cu nesocotirea drepturilor de proprietate intelectuală ale titularilor beneficiari și a principiului securității juridice a raporturilor civile.

11. Totodată, se semnalează situația contradictorie creată, pe de o parte, de art. 212 alin. (3) [fostul art. 154 alin. (3)] din Legea nr. 8/1996, republicată, care permite organismelor de gestiune colectivă să solicite remunerații minime de la radiodifuzorii locali, în contextul obligației de a renegocia metodologia în raport cu criteriul „potențialilor receptori ai emisiunii”, și de art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, pe de altă parte, care lipsește de efecte tocmai acele metodologii în care au fost negociate și stabilite remunerațiile minime în funcție de criteriul suplimentar stabilit de lege.

12. Se arată că, la momentul adoptării Legii nr. 74/2018, singurele metodologii care stabileau remunerații minime erau cele publicate prin Decizia directorului general al ORDA nr. 216/2011, în cazul radiodifuzării, și, în cazul organismelor de televiziune, Decizia directorului general al ORDA nr. 133/2012 (ce conține Hotărârea arbitrală nr. 8/2012, remunerația minimă fiind menținută prin Decizia civilă nr. 83/2013 a Curții de Apel București). Se susține că, deoarece modificarea acestor metodologii se putea demara doar prin formularea unor cereri de inițiere a unor noi proceduri de negociere, reprezentanții utilizatorilor au găsit alte mijloace, respectiv adoptarea Legii nr. 74/2018, prin care remunerația minimă a fost eliminată. Deși aceasta nu contravine Directivei 2014/26/UE, implementarea acestei directive prin noua lege a fost de fapt un pretext de modificare a legii „cu dedicație pentru o parte din radiodifuzori”, în desconsiderarea drepturilor artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme.

13. Ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 74/2018, ORDA a emis Decizia nr. 31/2020, prin care a stabilit măsuri de intrare în legalitate a UPFR, printre acestea numărându-se și formula de calcul exclusiv procentual a remunerațiilor datorate de organismele de televiziune, cu recalcularea în consecință a sumelor stabilite prin facturi emise pentru încasarea unor remunerații minime/fixe.

14. Cât privește nivelul remunerației minime sau fixe, se susține că acesta trebuie să fie unul rezonabil și nu poate urmări un singur criteriu, cel al veniturilor radiodifuzorului, ci trebuie să aibă în vedere inclusiv acoperirea valorii serviciului prestat de organismul de gestiune colectivă (criteriu prevăzut de directiva menționată), situație în care stabilirea unei remunerații exclusiv procentuale se dovedește o măsură limitată, de natură să încalce drepturile de autor și drepturile conexe în condițiile în care remunerația procentuală este derizorie în peste 70% din cazurile de radiodifuzori. Aceste aspecte au fost sesizate și de Președintele României prin cererea de reexaminare a Legii nr. 74/2018 înainte de promulgare, însă legiuitorul le-a respins.

15. În final, se susține că restrângerile de drepturi patrimoniale de autor și conexe, operate prin textul de lege criticat, nu se justifică și nu corespund nici condițiilor și situațiilor limitativ prevăzute de Constituție, fiind prin urmare contrare art. 15, 16, 21, 24, 44 și 53 din aceasta și jurisprudenței constituționale în materia drepturilor de proprietate intelectuală, asimilate celor de proprietate privată (Decizia Curții Constituționale nr. 571 din 29 aprilie 2010).

16. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă și Tribunalul București — Secția a III-a civilă**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-au exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ce constituie obiectul dosarelor nr. 2.669D/2019, nr. 2.752D/2019 și nr. 291D/2022.

17. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă și Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** și-au exprimat opinia în dosarele nr. 46D/2020 și nr. 1.162D/2022 în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază, în Dosarul nr. 709D/2023, că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile reprezentanților convenționali ai autorilor excepției și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 27 martie 2018, precum și ale art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 489 din 14 iunie 2018. Textele de lege criticate au următorul cuprins normativ:

— Art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018: „(3) *Dispozițiile din metodologiile elaborate conform art. 131 și 131¹ din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, care conțin prevederi referitoare la sume/remunerații fixe sau minime aplicabile în cazul radiodifuzării, contrare dispozițiilor art. 131¹ alin. (2), astfel cum acestea au fost modificate prin prezenta lege, nu se mai aplică începând cu data împlinirii unui termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.*”

— Art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996: „(2) *Organismele de gestiune colectivă pot solicita în negocieri, de la aceeași categorie de utilizatori, fie remunerații forfetare, fie remunerații procentuale stabilite ca parte procentuală din veniturile obținute de fiecare utilizator prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul sau, în lipsa veniturilor, din cheltuielile ocazionate de utilizare. Pentru activitatea de radiodifuzare, organismele de gestiune colectivă pot solicita numai remunerații procentuale, diferențiate prin directă proporționalitate cu ponderea utilizării de către fiecare utilizator — organism de televiziune sau de radiodifuziune a repertoriului gestionat colectiv în această activitate.*”

23. În raport cu dinamica legislativă, Curtea reține că Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe a fost republicată în temeiul art. III din Legea nr. 74/2018, astfel că, drept urmare a renumerotării textelor de lege, art. 131, la care face referire art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, a devenit art. 163, iar art. 131¹ a devenit art. 164. Așadar, dispozițiile art. 164 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, republicată, criticate în cauză, sunt aceleași cu cele ale art. 131¹ alin. (2) din aceeași lege în forma anterioară republicării, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 20 din Legea nr. 74/2018 și la care art. II alin. (3) din aceeași lege, de asemenea criticat, face trimitere.

24. Normele constituționale menționate în motivarea excepției sunt cele cuprinse în art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 15 — *Universalitatea*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și art. 136 — *Proprietatea*. Sunt invocate, de asemenea, prevederile art. 12 din Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, încheiată la Roma la 26 octombrie 1961 și ratificată prin Legea nr. 76/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 14 aprilie 1998, prevederile art. 15 din Tratatul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările, execuțiile și fonogramele (TIEF), adoptat la Geneva la 20 decembrie 1996 și ratificat prin Legea nr. 206/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 27 noiembrie 2000, precum și cele ale art. 8 alin. (2) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale și ale art. 16 alin. (2) din Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.

25. Examinând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că dispozițiile art. 164 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 reglementează modalitățile în care organismele de gestiune colectivă pot negocia cu aceeași categorie de utilizatori, în cadrul metodologiilor, remunerațiile aferente dreptului de autor și drepturilor conexe, fiind menționate în acest sens remunerațiile forfetare și remunerațiile procentuale.

26. Teza finală a art. 164 alin. (2) se referă în particular la activitatea de radiodifuzare, cu privire la care organismele de gestiune colectivă pot solicita numai remunerații procentuale, diferențiate prin directă proporționalitate cu ponderea utilizării de către fiecare utilizator — organism de televiziune sau de radiodifuziune — a repertoriului gestionat colectiv în această activitate.

27. Ca regulă generală, Legea nr. 8/1996, republicată, permite ca remunerația stabilită cu acordul părților printr-un contract de cesiune a drepturilor patrimoniale să fie calculată, sub aspectul cuantumului, fie proporțional cu încasările provenite din exploatarea operei, fie în sumă fixă sau în orice alt mod (art. 44). Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare sau prin orice modalitate de comunicare către public, artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme au dreptul la o remunerație unică echitabilă, al cărei quantum este stabilit prin metodologii (art. 112). Organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale [art. 164 alin. (2) teza întâi], iar, pentru activitatea de radiodifuzare, Legea nr. 8/1996, în redactarea sa anterioară modificării prin Legea nr. 74/2018, prevedea că remunerațiile procentuale se vor stabili diferențiat, direct proporțional cu ponderea utilizării repertoriului gestionat colectiv în această activitate, iar, în lipsa veniturilor, în funcție de cheltuielile ocazionate de utilizare [art. 131¹ alin. (2), în redactarea conferită prin Legea nr. 329/2006 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 31 iulie 2006].

28. Comparativ cu soluția legislativă anterioară referitoare la remunerațiile convenite în cazul activității de radiodifuzare, Curtea observă că diferența specifică de reglementare adusă de Legea nr. 74/2018 constă în eliminarea implicită a remunerațiilor forfetare, prin introducerea adverbului „numai” cu referire la remunerațiile procentuale, fiind eliminată, totodată, și ipoteza aplicării procentului diferențiat în lipsa veniturilor utilizatorului.

29. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, intervenția legiuitorului în sensul eliminării din Legea nr. 8/1996 a posibilității negocierii și stabilirii unor remunerații fixe sau minime este intruzivă întrucât afectează dreptul patrimonial al titularilor dreptului de autor și/sau conexe, stabilit în baza metodologiei anterioare.

30. Curtea constată că soluția legislativă prevăzută la art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996, republicată, potrivit căreia pentru activitatea de radiodifuzare se stabilesc numai remunerații procentuale, și nu forfetare sau fixe/minime, nu este de natură să contravină dreptului de proprietate, consacrat de art. 44 din Constituție.

31. Dreptul de proprietate intelectuală este protejat atât la nivel internațional, cât și la nivel național, iar, în ceea ce privește garanțiile stabilite în cazul particular al publicării operelor prin activitatea de radiodifuzare, documentele internaționale în materie — invocate și de autorii excepției în motivarea acesteia — utilizează conceptul general de remunerație echitabilă și unică sau remunerație adecvată.

32. Față de criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că Legea nr. 8/1996 a menținut, chiar și ulterior adoptării Legii nr. 74/2018, principiul general potrivit căruia remunerația convenită în temeiul unui contract de cesiune a drepturilor patrimoniale se stabilește prin acordul părților, iar cuantumul remunerației se calculează fie proporțional cu încasările provenite din utilizarea operei, fie în sumă fixă sau în orice alt mod (art. 44). Cu referire specială la activitatea de radiodifuzare, legiuitorul a optat, dintre toate modalitățile cuprinse în regula

generală, pentru modalitatea remunerăției procentuale, aceasta încadrându-se atât în principiul general mai sus enunțat, cât și în conceptul mai larg de remunerăție echitabilă și unică sau remunerăție adecvată, mai sus amintit. Astfel, potrivit art. 164 alin. (2) teza finală, remunerăția procentuală este diferențiată prin directă proporționalitate cu ponderea utilizării de către fiecare utilizator — organism de televiziune sau de radiodifuziune — a repertoriului gestionat colectiv în această activitate, ceea ce este în măsură să garanteze o remunerăție echitabilă și adecvată, calculată prin raportare la frecvența utilizării repertoriului gestionat colectiv.

33. Curtea observă că regula remunerăției procentuale este echitabilă și adecvată, aceasta fiind aptă să asigure titularului dreptului de autor un anumit venit minim și să garanteze, totodată, o remunerăție direct proporțională cu frecvența difuzării operei, ceea ce îi asigură caracterul echitabil.

34. Dacă legiuitorul a acordat părților contractante o anumită larghețe, în general, în stabilirea de comun acord a remunerățiilor convenite în schimbul utilizării operelor, în sensul că art. 44 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 arată că acest quantum se calculează fie proporțional cu încasările provenite din utilizarea operei, fie în sumă fixă sau în orice alt mod, Curtea observă că limitarea acestor metode de calcul la cea procentuală — prin textul legal criticat — este justificată în cazul activității de radiodifuzare tocmai prin specificul acesteia. Spre deosebire de alte mijloace (media sau nu) de promovare și de aducere la cunoștința publicului a operelor, societățile de radio și televiziune au aptitudinea de a asigura accesul publicului larg la respectivele creații artistice. Pe de altă parte, prin natura activității lor, de informare a publicului larg și de permanentă adaptare la cerințele acestuia, societățile de radio și televiziune trebuie să includă în emisiunile lor o varietate cât mai mare de programe care urmăresc să își conserve sau să își mărească audiența. Această activitate de radiodifuzare trebuie să fie, prin esența ei, fluidă, adaptabilă, flexibilă și receptivă, pe de o parte, la dimensiunea creatoare a societății umane și evoluția sa în acest sens, în general, și, pe de altă parte, la gusturile, cerințele, preferințele publicului larg, ale audienței. Prin urmare, frecvența radiodifuzării anumitor opere artistice depinde de un întreg cumul de factori, inerenți domeniului creator, iar artistul își asumă un anumit risc cu privire la impactul sociocultural al operei sale. Așadar, regula proporționalității cu privire la remunerăția convenită pentru utilizarea operei artistice, adică a cotei procentuale în raport cu veniturile obținute de societățile de radio și televiziune în urma utilizării respectivei opere, este cea care răspunde într-o manieră adecvată întregului complex de factori ce caracterizează activitatea de radiodifuziune, pe de o parte, și cea artistică, pe de altă parte, servind intereselor ambelor părți în egală măsură.

35. Opțiunea legiuitorului pentru această soluție juridică nu încalcă dreptul de proprietate, așa cum afirmă autorii excepției, întrucât eliminarea pe cale legală a unor alte modalități anterioare de calcul al remunerăției nu poate fi asimilată cu negarea dreptului de proprietate al titularilor drepturilor de autor sau a drepturilor conexe, ci, dimpotrivă, le dă expresie, prin stabilirea unei modalități de valorificare a acestor drepturi prin aplicarea principiului proporționalității în calculul remunerățiilor. Procentul aplicat se negociază de organismul de gestiune colectivă în cadrul comisiei de negociere a metodologiilor pe baza unor criterii stabilite de Legea nr. 8/1996, republicată, la art. 164 alin. (1), iar, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, aceste remunerății trebuie să fie rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării drepturilor în cauză, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a operelor și a altor obiecte protejate, precum și de valoarea economică a serviciului prestat de organismul de gestiune colectivă, fiecare dintre părțile contractului-cadru, respectiv organismele de

gestiune colectivă și utilizatorii, motivând modul de stabilire a acestor remunerății. Stabilirea cuantumului acestor remunerății are în vedere, așadar, criteriile obiective și nediscriminatorii, exigențe impuse și de legislația și practica europeană în domeniu, inclusiv criteriul valorii economice a serviciului prestat de organismul de gestiune colectivă, invocat în mod special de autorii excepției.

36. Dreptul de proprietate, consacrat la art. 44 din Constituție, nu poate fi afectat nici prin raportare la noțiunea de „bun”, care, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, are un sens autonom, ce include atât „bunurile actuale”, cât și activele, inclusiv creanțele, despre care reclamantul poate susține că are cel puțin o „așteptare legitimă” (de exemplu, Hotărârea din 11 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Anheuser-Busch Inc. împotriva Portugaliei*, paragraful 63; Hotărârea din 7 februarie 2013, pronunțată în Cauza *Fabris împotriva Franței*, paragrafele 49 și 51; Hotărârea din 13 decembrie 2016, pronunțată în Cauza *Bélané Nagy împotriva Ungariei*, paragraful 76). Potrivit jurisprudenței Curții de la Strasbourg, pentru ca o „așteptare” să fie „legitimă”, aceasta trebuie să aibă o natură mai concretă decât o simplă speranță și să se bazeze pe o prevedere legală sau pe un act juridic, precum o hotărâre judecătorească, fiind necesar ca aceasta să aibă legătură cu dreptul patrimonial în cauză (de exemplu, Hotărârea din 13 decembrie 2016, pronunțată în Cauza *Bélané Nagy împotriva Ungariei*, paragraful 76, sau Hotărârea din 7 februarie 2013, pronunțată în Cauza *Fabris împotriva Franței*, paragraful 50).

37. În cazul de față, „așteptarea” titularului dreptului de proprietate intelectuală era una „legitimă” în interiorul termenului de 3 ani de la publicarea formei definitive a metodologiei în Monitorul Oficial al României, termen menționat expres de art. 166 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 în care organismele de gestiune colectivă, utilizatorii sau structurile asociative ale utilizatorilor nu pot formula o nouă cerere de inițiere a procedurilor de negociere a tarifelor și metodologiilor deja publicate. Or, la momentul adoptării Legii nr. 74/2018, acest termen de 3 ani era depășit, singurele metodologii în vigoare care stabileau remunerății minime fiind cele publicate prin Decizia directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor nr. 216/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 5 iulie 2011, în cazul radiodifuzării, și, în cazul organismelor de televiziune, prin Decizia directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor nr. 133/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 26 iulie 2012. Prin urmare, o modificare prin Legea nr. 74/2018 a modalității de calcul al remunerățiilor convenite pentru activitatea de radiodifuzare, intervenită după acest termen, nu mai poate afecta principiul securității juridice și nici dreptul de proprietate, analizat în sensul mai sus arătat.

38. În plus, prin dispozițiile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 — de asemenea criticate — legiuitorul a prevăzut o perioadă de 90 de zile pentru modificarea metodologiilor în materia drepturilor de autor, în măsura în care acestea conțin prevederi contrare noilor soluții legislative cuprinse la art. 164 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 (în forma republicată), referitoare la sume/remunerății fixe sau minime aplicabile în cazul radiodifuzării. Așadar, soluția legislativă cuprinsă la art. 164 alin. (1) din Legea nr. 8/1996, introdusă prin art. I pct. 20 din Legea nr. 74/2018, nu poate fi retroactivă, cum consideră autorii excepției, ci se aplică pentru viitor, astfel cum rezultă în mod expres din prevederile art. II alin. (3) din acest din urmă act normativ. O atare reglementare conține norme tranzitorii de aplicare a legii și se raportează la situații juridice ce se vor naște în viitor (*facta futura*), fără a afecta drepturi patrimoniale deja obținute/căștigate (*facta praeterita*).

39. Cu referire la principiul neretroactivității, Curtea Constituțională a stabilit în jurisprudența sa că aplicarea legii civile în timp este guvernată de principiile neretroactivității legii civile, principiul aplicării imediate a legii noi și principiul supraviețuirii legii vechi. Principiul neretroactivității legii civile este de rang constituțional și are o valoare absolută, în sensul că legiuitorul nu poate institui nicio derogare și semnifică faptul că legea civilă se aplică tuturor situațiilor juridice născute după intrarea ei în vigoare, iar nu situațiilor juridice trecute, consumate (*facta praeterita*). În mod corelativ, potrivit principiului aplicării imediate a legii noi, de la data intrării în vigoare acesteia, ea se aplică tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice viitoare (*facta futura*), actelor, faptelor și situațiilor juridice în curs de constituire, modificare sau stingere începând cu această dată, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (*facta pendentia*). Cu alte cuvinte, aplicarea imediată a legii noi semnifică faptul că o situație juridică produce acele efecte juridice care sunt prevăzute de legea în vigoare la data constituirii ei (*tempus regit actum*) (Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 19). De altfel, în jurisprudența sa, Curtea a statuat constant că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare (Decizia nr. 291 din 1 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 18 august 2004).

40. În cauza de față, fără a încălca termenul de 3 ani în care nu se pot negocia și stabili noi metodologii, legea nouă — în speță, art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 — nu face altceva decât să traseze, prin dispozițiile criticate, coordonatele/criteriile în care vor avea loc negocierile pentru stabilirea viitoarei metodologii, exprimate, în final, printr-un act administrativ infralegal ce poate fi contestat în fața instanței judecătorești. Prin urmare, nu pot fi reținute nici criticile de neconstituționalitate referitoare la nerespectarea art. 15 alin. (2) din Constituție.

41. Cât privește invocarea dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la apărare, Curtea reține că acestea nu sunt incidente, deoarece textele de lege criticate nu conțin norme de procedură, ci norme substanțiale și de aplicare a legii.

42. Cu privire la invocarea principiului egalității și a dreptului la nediscriminare, consacrate de art. 16 din Constituție, Curtea observă că motivarea formulată de autorii excepției are în vedere, în realitate, argumente referitoare la nerespectarea principiului securității juridice și al neretroactivității, anterior analizate, și nu argumente prin care să se demonstreze generarea unei situații discriminatorii prin dispozițiile legale criticate. Întrucât o atare argumentație nici nu poate fi dedusă în mod rezonabil, Curtea constată că aceste susțineri nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate și nu sunt admisibile.

43. Referitor la susținerile autorilor excepției privind o eventuală neconcordanță între dispozițiile art. 212 alin. (3) din Legea nr. 8/1996 și cele ale art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, Curtea reține că acestea vizează, în realitate, o pretinsă stare de necorelare legislativă, pe care Curtea Constituțională nu o poate însă examina, deoarece interpretarea normativă și aplicarea legislației într-un caz anume sunt operațiuni ce intră în atribuțiile destinatarilor legii și, în final, ale instanței judecătorești, și nu ale instanței de contencios constituțional.

44. Totodată, Curtea observă că regula de calcul al remunerațiilor se subsumează principiilor edictate de directivele europene adoptate în domeniul protecției juridice a dreptului de

autor și a drepturilor conexe, având în vedere că, potrivit art. 209 din Legea nr. 8/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, această lege transpune prevederile a 14 directive.

45. Nu în ultimul rând, urmărind procesul legislativ de elaborare a soluției normative criticate, Curtea reține că eliminarea sumei fixe/minime și impunerea regulii unice a remunerației procentuale a avut loc în cursul procedurii legislative de reglementare a actualei Legi nr. 74/2018 (Plx nr. 452/2017), mai exact la Camera Deputaților, care, în calitate de Cameră decizională, a modificat forma adoptată de Senat și a votat propunerile formulate prin Raportul comun al Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă și al Comisiei juridice, de disciplină și imunități. Potrivit acestui raport, justificarea intervenției legislative asupra alin. (2) al art. 164 din Legea nr. 8/1996 este următoarea: „Pentru aceeași categorie de utilizatori, remunerațiile trebuie să fie de același fel, fie forfetare, fie procentuale, pentru a genera un tratament unitar și coerent. De altfel, chiar formularea prin conjuncția sau impune aceeași interpretare, care trebuie însă accentuată. (...) Radiodifuzarea prezintă specificul unei utilizări cu pondere diferențiată a operelor în ansamblul activității, de la 0% la 100% (televiziune de sport sau de știri vs televiziune de filme sau muzică), ceea ce impune o reflectare a diferențierii ponderii în calculul remunerației prin variația continuă a procentului. Notă: prin alin. 2 și 3 se realizează transpunerea art. 16 din Directiva 2014/26/EU, în sensul corelării valorii economice a utilizării operelor, reflectată de veniturile obținute din utilizare, cu valoarea remunerației. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene — Cauza C-52/07 — este relevantă pentru neincluderea în lege, în cazul radiodifuzării, a prevederilor referitoare la remunerații forfetare/fixe.”

46. Așadar, legiuitorul național a avut în vedere cerințele impuse de Directiva 2014/26/UE privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă, care, la art. 16 alin. (2), prevede că „(...) Titularii de drepturi primesc o remunerație adecvată pentru utilizarea drepturilor acestora. Tarifele pentru drepturile exclusive și drepturile la remunerație trebuie să fie rezonabile în raport cu, printre altele, valoarea economică a utilizării drepturilor în cauză, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a operelor și a altor obiecte protejate, precum și de valoarea economică a serviciului prestat de organismul de gestiune colectivă. Organismul de gestiune colectivă informează utilizatorul în cauză cu privire la criteriile utilizate la stabilirea acestor tarife.”

47. Nu mai puțin relevantă la momentul legiferării a fost jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, care, în Hotărârea din 11 decembrie 2008, pronunțată în Cauza C-52/07, *Kanal 5 Ltd și TV 4 AB împotriva Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM) upa*, a soluționat o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare referitoare la interpretarea art. 82 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (TCE), într-o speță referitoare la perceperea unei redevențe de către un organism de gestiune a drepturilor de autor cu o poziție dominantă pe piață, în legătură cu difuzarea prin televiziune a operelor muzicale. Art. 82 din TCE (actualul art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) prevede următoarele: „Este incompatibilă cu piața internă și interzisă, în măsura în care poate afecta comerțul dintre statele membre, folosirea în mod abuziv de către una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața internă sau pe o parte semnificativă a acesteia. Aceste practici abuzive pot consta în special în: (a) impunerea, direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare sau a altor condiții de tranzacționare inechitabile; (b) limitează producția, comercializarea sau dezvoltarea tehnică în dezavantajul

consumatorilor; (c) aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial; (d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.” În hotărârea ante-menționată, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat: „Articolul 82 CE trebuie interpretat în sensul că un organism de gestiune colectivă a drepturilor de autor care deține o poziție dominantă pe o parte semnificativă a pieței comune nu folosește în mod abuziv această poziție în cazul în care, drept remunerație datorată pentru difuzarea prin televiziune a operelor muzicale protejate prin dreptul de autor, aplică unor posturi private de televiziune un sistem de redevențe potrivit căruia cuantumul acestor redevențe corespunde unei părți din veniturile acestor posturi, *cu condiția ca această parte să fie proporțională, în ansamblu, cu cantitatea de opere muzicale protejate prin dreptul de autor efectiv difuzate prin televiziune sau susceptibile de a fi difuzate și cu excepția cazului în care o altă metodă permite să se identifice și să se cuantifice într-un mod mai precis utilizarea acestor opere, precum și audiența, fără însă a determina o creștere disproporționată a cheltuielilor efectuate pentru gestionarea contractelor și pentru supravegherea utilizării operelor respective.*”

48. Cu alte cuvinte, Curtea de Justiție de la Luxemburg a stabilit că, dacă nu există o altă metodă prin care să se determine cu mai mare precizie numărul exact al difuzării operelor și al audienței, atunci este permis organismului de gestiune a drepturilor de autor să perceapă pentru activitatea de radiodifuzare o remunerație raportată proporțional la cantitatea de opere efectiv sau susceptibile a fi difuzate.

49. În concluzie, Curtea Constituțională constată că dispozițiile legale criticate nu fac decât să transpună în plan național standardele europene în domeniul protecției juridice a drepturilor de autor, optând pentru un mecanism de plată a drepturilor de autor constând în aplicarea, prin negociere,

a unei cote procentuale din veniturile realizate prin difuzarea operei. Această modalitate este aptă în mod ideal să asigure un just echilibru între cele două interese aflate în concurs: interesul protejării drepturilor de autor, pe de o parte, și interesul economic, social și cultural al societăților de radio și televiziune de difuzare a respectivelor creații, pe de altă parte (a se vedea, în acest sens, și Hotărârea din 12 iulie 2016, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în *Cauza SIA AKKA/LAA împotriva Letoniei*, paragrafele 61—81 sau Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 29 ianuarie 2008, pronunțată în *Cauza C-275/06*, paragraful 68). Nu se poate reține că, prin opțiunea sa de reglementare, legiuitorul ar fi realizat o intruziune cu privire la protecția drepturilor de autor și a celor conexe, ci că a urmărit să asigure un echilibru rezonabil, în condițiile specifice activității de radiodifuzare, între interesele creatorilor și cele ale radio-difuzorilor, lăsând liberă stabilirea cotei procentuale în cadrul negocierilor dintre organismele de gestiune colectivă a drepturilor de autor și utilizatorii (radio-difuzorii) respectivelor opere. Stabilirea regulii de calcul al remunerației conform unei cote procentuale, proporțional cu veniturile obținute din difuzarea operei nu este de natură să contravină nici principiului *pacta sunt servanda* (contractul-cadru, în cazul de față), specific dreptului civil, ci are menirea să protejeze drepturile de autor într-o manieră echitabilă și adecvată.

50. Pentru toate aceste motive, Curtea Constituțională consideră că eliminarea pe cale legală a unei metode de stabilire a modalității de plată a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, respectiv a remunerației fixe sau minime, și menținerea unei singure metode, cea a remunerației procentuale, negociată de organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții utilizatorilor în baza unor criterii legale obiective, stabilită direct proporțional cu frecvența difuzării operei de către societățile de radio și televiziune, nu contravin normelor constituționale referitoare, în esență, la protecția egală a dreptului de proprietate.

51. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) și de Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (CREDIDAM) în dosarele nr. 6.739/3/2018 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, nr. 23.870/3/2018 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, nr. 3.334/2/2020/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, nr. 19.241/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, nr. 15.432/3/2021 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și, respectiv, nr. 13.048/3/2021 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale art. 164 alin. (2) teza finală din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, Tribunalului București — Secția a III-a civilă, Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și Tribunalului București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 iulie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 41 din 16 septembrie 2024

Dosar nr. 1.504/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena-Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Andreea Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Sandu-Necula	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iulia Craiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.504/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent-șef în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea

formulată de Tribunalul Covasna — Secția civilă, în Dosarul nr. 582/119/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent-șef prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse opiniile scrise ale specialiștilor consultați, raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, fiind formulat un punct de vedere la raport de către reclamant. A mai fost depus un *amicus curiae* de către Sindicatul Uniunea Sindicatelor Libere din Învățământul Preuniversitar Iași.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Covasna — Secția civilă a dispus, prin Încheierea din 27 iunie 2024, în Dosarul nr. 582/119/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea art. 106 alin. (1) și art. 144 din Codul muncii, art. 220 alin. (1) și (5) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 267 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 5 alin. (1) din Normele metodologice privind efectuarea concediului de odihnă al personalului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control și al personalului de cercetare din învățământul de stat, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar (de exemplu, au un contract individual de muncă pe durată nedeterminată pentru funcția de bază cu norma întreagă, precum și un contract individual de muncă pe perioadă determinată pentru activitatea prestată în regim de plată cu ora) pot beneficia de concediu de odihnă plătit și pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora, respectiv de indemnizația aferentă zilelor de concediu de odihnă cuvenite și neefectuate, la încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată, conform art. 146 alin. (3) din Codul muncii.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul muncii)*

Art. 106. — „(1) Salariatul încadrat cu contract de muncă cu timp parțial se bucură de drepturile salariaților cu normă întreagă, în condițiile prevăzute de lege și de contractele colective de muncă aplicabile.” (...)

Art. 144. — „(1) Dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat tuturor salariaților.

(2) Dreptul la concediu de odihnă anual nu poate forma obiectul vreunei cesiuni, renunțări sau limitări.”

Art. 146. — (...) „(3) Compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat este permisă numai în cazul încetării contractului individual de muncă.”

9. *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 1/2011)

Art. 267. — „(1) Cadrele didactice beneficiază de concediu anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare; în cazuri bine justificate, conducerea unității de învățământ poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă.” (...)

Art. 270. — „Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal vor fi elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului împreună cu reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului.”

10. *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 198/2023)

Art. 220. — „(1) Cadrele didactice din unitățile de învățământ de stat beneficiază de concediu de odihnă, anual, cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare. În cazuri bine justificate, conducerea unității de învățământ poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă. (...)

(5) Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului de odihnă anual sunt aprobate prin ordin al ministrului educației după consultarea cu reprezentanții federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar.”

11. *Normele metodologice privind efectuarea concediului de odihnă al personalului didactic din învățământ, aprobate prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.559/2011, cu modificările ulterioare* (Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.559/2011)

Art. 5. — „(1) Cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora au dreptul la concediul de odihnă plătit numai pentru funcția de bază, pentru care s-a încheiat contractul de muncă.” (...)

12. *Normele metodologice privind efectuarea concediului de odihnă al personalului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control și al personalului de cercetare din învățământul de stat, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021* (Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021)

Art. 5. — „(1) Cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora au dreptul la concediul de odihnă plătit numai pentru funcția de bază pentru care s-a încheiat contractul individual de muncă.” (...)

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

13. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Covasna — Secția civilă la data de 11 aprilie 2024, cu nr. 582/119/2024, reclamantul Sindicatul Liber al Învățămintului, în numele și pentru membrii săi de sindicat, a solicitat obligarea pârâtei Școala Gimnazială „Máthé János” la compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat și convenit pentru activitatea prestată în sistem de plată cu ora, în perioada 2018—2023, sume actualizate cu rata inflației și dobânda legală penalizatoare.

14. În motivare, a arătat că membrii de sindicat sunt personal didactic de predare care își desfășoară activitatea la pârâtă în sistem de plată cu ora, având contracte individuale de muncă pe durată determinată.

15. Aceștia cumulează activitatea în sistem de plată cu ora cu activitatea desfășurată la aceeași pârâtă pentru funcția de

bază pentru prestarea căreia au încheiat contracte individuale de muncă pe perioadă nedeterminată.

16. În perioada anilor 2018—2022, membrii de sindicat nu au beneficiat de concediul de odihnă convenit pentru activitatea desfășurată în sistem de plată cu ora, calculat proporțional cu perioada lucrată, și nici nu li s-a compensat în bani concediul de odihnă neefectuat pentru acest tip de activitate.

17. Astfel, la încetarea fiecărui contract individual de muncă pe durată determinată, membrii de sindicat au beneficiat numai de concediul aferent funcției de bază.

18. Prin Legea nr. 31/2020 au fost abrogate expres dispozițiile art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, republicată, cu modificările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 250/1992*), care permiteau acordarea concediului de odihnă numai pentru funcția de bază a salariaților care îndeplinesc prin cumul o altă funcție.

19. Or, în condițiile în care legiuitorul a înțeles să abroge expres prevederea care stabilea o asemenea interdicție, este evident că norma de la art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, care instituie aceeași interdicție, contravine prevederilor Legii nr. 31/2020.

20. Intimata a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca prescrisă, pentru pretențiile anterioare intervalului de 3 ani de la data introducerii cererii și, ca neîntemeiată, pentru pretențiile ulterioare acestui interval.

21. În apărare, a susținut că prevederile art. 5 din anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.559/2011, preluate în art. 5 din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, fac distincție între cadrele didactice în activitate cu normă întreagă care desfășoară inclusiv activitate în regim de plată cu ora și personalul didactic pensionat, încadrat cu contract de muncă în regim de plată cu ora, cu normă întreagă sau pe fracțiuni de normă.

22. Aceste prevederi stabilesc că personalul didactic pensionat încadrat cu contract de muncă în regim de plată cu ora, cu normă întreagă sau pe fracțiuni de normă, beneficiază de concediul de odihnă proporțional cu timpul efectiv lucrat.

23. În schimb, cadrelor didactice în activitate cu normă întreagă care desfășoară inclusiv activitate în regim de plată cu ora li se acordă concediul de odihnă plătit numai pentru funcția de bază.

24. Prin urmare, intimata a conchis că reclamanților li se cuvine concediul de odihnă numai pentru funcția de bază, aceștia nefiind îndreptățiți la zile suplimentare de concediu pentru timpul lucrat în regim de plată cu ora și, în mod implicit, nici la compensații bănești la încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată.

25. Instanța de sesizare a menționat că au fost atașate cererii de chemare în judecată adevăruri din care rezultă că: reclamanții sunt membri de sindicat și cadre didactice în cadrul pârâtei, care au desfășurat activitate didactică în intervalul indicat în acțiune, cu numărul de ore pe săptămână specificat în adevărurile particularizate pentru fiecare reclamant în parte, în sistem de plată cu ora; adevărurile conțin mențiunea prin care se confirmă susținerea sindicatului în sensul că membrii săi nu au beneficiat de concediul de odihnă pentru timpul lucrat în sistem de plată cu ora, respectiv nu au fost programați în acest concediu și nici nu au beneficiat de compensarea lui în bani la încetarea contractului individual de muncă încheiat pe perioadă determinată.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

26. Instanța de trimitere a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

27. În acest sens a arătat că reclamanții, în calitate de cadre didactice, intră în categoria personalului plătit din fonduri publice.

28. Astfel, pretențiile deduse judecății vizează drepturile salariale ale acestei categorii de personal plătit din fonduri publice, având în vedere că dreptul la concediu de odihnă proporțional cu timpul lucrat în sistem de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă este convertit în bani, respectiv în indemnizația aferentă acestui concediu, iar în cazul încetării contractului individual de muncă, concediul neefectuat este compensat în bani, conform art. 146 alin. (3) din Codul muncii.

29. Din verificările efectuate pe website-ul instanței supreme rezultă că nu au fost formulate sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și nici nu au fost pronunțate decizii obligatorii cu privire la această chestiune de drept.

30. De lămurirea chestiunii de drept invocate depinde soluționarea pe fond a cauzei și prin această modalitate se asigură unificarea practicii judiciare, deziderat stabilit în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

31. Acest act normativ permite sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile chiar și în primă instanță dacă privește chestiuni de drept ivite în procesele enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

32. Prevederile supuse interpretării au generat soluții divergente, care au un impact negativ asupra raporturilor socioeconomice menționate în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

33. Instanța de trimitere a mai arătat că, într-o cauză similară, a fost sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară ce vizează interpretarea art. 7 alin. (1) din Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului, precum și clauza 4 paragraful 1 din Acordul-cadru privind munca pe fracțiune de normă, care însă nu împiedică sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în procedura instituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

34. Părțile au fost de acord cu sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și cu întrebarea formulată de instanța de trimitere, susținând că procesul vizează drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, și anume indemnizația aferentă concediului de odihnă ce s-ar cuveni pentru timpul efectiv lucrat în regim de cumul al contractului individual de muncă pentru norma de bază cu cel încheiat în sistem de plată cu ora, și că se impune asigurarea unei practici judiciare unitare în această materie.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

35. Instanța de trimitere a apreciat că personalul didactic care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar are dreptul la concediul de odihnă plătit numai pentru funcția de bază pentru care a încheiat contractul individual de muncă.

36. Din analiza dispozițiilor legale supuse interpretării rezultă că legiuitorul a instituit dreptul la concediu de odihnă în favoarea cadrelor didactice din unitățile de învățământ de stat, în număr de 62 de zile, pentru care a prevăzut adoptarea normelor metodologice privind efectuarea acestui concediu.

37. Normele din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021 nu aduc limitări dreptului recunoscut prin lege, ci reglementează principiul aplicabil în cazul efectuării concediului de 62 de zile în cazul plății cu ora.

38. Astfel, art. 5 alin. (1) din anexa la ordinul anterior evocat stabilește că personalul didactic care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora are dreptul la concediul de odihnă plătit numai pentru funcția de bază pentru care s-a încheiat contractul individual de muncă.

39. Regula conform căreia dreptul la concediu de odihnă se acordă inclusiv pentru activitatea desfășurată de salariații încadrați cu contract individual de muncă în regim de cumul cu plata cu ora s-a stabilit abia prin contractul colectiv de muncă din 5 iulie 2023.

40. Or, pentru perioada retroactivă pretinsă de membrii de sindicat nu există o normă legală sau o clauză în contractul colectiv de muncă care să instituie dreptul la concediu de odihnă și pentru contractul individual de muncă pe durată determinată în sistem de plată cu ora, indiferent dacă cadrele didactice își întregesc norma pentru funcția de bază în sistem de plată cu ora sau și-o depășesc.

41. În consecință, personalul didactic beneficiază de o perioadă fixă de concediu de odihnă de 62 de zile lucrătoare pe an, care nu poate fi depășită, indiferent de numărul orelor lucrate.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

42. *Curțile de apel Brașov, București, Cluj, Galați, Iași, Pitești, Ploiești, Târgu Mureș și Timișoara* au transmis hotărâri judecătorești relevante cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, iar *curțile de apel București, Galați, Iași și Ploiești* au comunicat puncte de vedere teoretice ale judecătorilor asupra aceleiași chestiuni, din care au rezultat două opinii.

43. *Într-o primă opinie* s-a apreciat că personalul didactic în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar, respectiv contracte pe durată nedeterminată pentru funcția de bază cu norma întreagă și pe durată determinată pentru activitatea prestată în regim de plată cu ora, nu beneficiază de concediu de odihnă plătit pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora (*tribunalele București, Giurgiu, Ilfov și Teleorman*).

44. S-a argumentat că în materia analizată există norme cu caracter infralegal care exclud dreptul cadrelor didactice ce desfășoară inclusiv activitate în regim de plată cu ora la recunoașterea concediului de odihnă pentru o astfel de activitate, fiind evocate în acest sens prevederile art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, precum și cele anterioare de la art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.559/2011. Aceste prevederi au ca suport normativ art. 270 din Legea nr. 1/2011, care consacră abilitarea emitentului actului administrativ de elaborare a politicilor de personal în domeniul vizat, stabilind că normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal vor fi elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului împreună cu reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului.

45. *În sensul primei opinii* au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de curțile de apel Cluj, Ploiești, Timișoara și tribunalele București, Covasna, Dâmbovița și Vâlcea.

46. *Într-o a doua opinie* s-a apreciat că personalul didactic în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar, respectiv contracte pe durată nedeterminată pentru funcția de bază cu norma întreagă și pe durată determinată pentru activitatea prestată în regim de plată cu ora, beneficiază de concediu de odihnă plătit și pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora, respectiv de indemnizația aferentă acestor zile la încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată (*tribunalele Buzău, Ialomița, Galați, Prahova și Vaslui*).

47. S-a argumentat că atât Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, cât și Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 au forță inferioară legii, acestea putând fi aplicate numai dacă nu contravin unor acte normative cu forță juridică superioară. Or, art. 106 alin. (1) din Codul muncii stabilește că salariatul încadrat cu contract de muncă cu timp parțial se bucură de drepturile salariaților cu normă întreagă, în condițiile prevăzute de lege și de contractele colective de muncă aplicabile.

48. În sensul acestei opinii au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de curțile de apel Galați, Iași, Târgu Mureș și tribunalele Arad, Buzău, Galați, Iași, Prahova și Vaslui.

49. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

50. Prin Decizia nr. 1.236 din 22 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 noiembrie 2011, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146 alin. (4) din Codul muncii, reținând că: „dispoziția potrivit căreia concediul de odihnă neefectuat de către salariat poate fi compensat în bani în cazul încetării contractului individual de muncă nu contravine principiilor economiei de piață și nici obligațiilor constituționale ale statului în acest domeniu. O componentă esențială a dreptului muncii o reprezintă protecția socială a muncii, ce cuprinde, la rândul ei, aspectele prevăzute în art. 41 alin. (2) din Constituție, printre care se regăsește și concediul de odihnă plătit. Acesta nu poate constitui obiect de tranzacție, nu poate fi retras și nici nu se poate renunța la el, angajatorul putând negocia, în limitele prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă, doar durata, condițiile și perioadele de efectuare a concediului de odihnă. Dreptul la concediu de odihnă este stabilit proporțional cu munca prestată de către salariat într-un an calendaristic, compensarea în bani stabilindu-se astfel tot în funcție de durata timpului în care s-a prestat munca. Așadar, indiferent de motivele încetării contractului individual de muncă și de durata care a trecut de la încheierea contractului de muncă până în momentul încetării acestuia, salariatul a prestat muncă și, proporțional cu perioada lucrată, a câștigat dreptul la concediu de odihnă. Întrucât, din cauza încetării contractului individual de muncă, acesta nu mai poate efectua concediul de odihnă la care are dreptul, apare ca fiind constituțională obligația angajatorului să îl compenseze în bani.”

51. Considerente similare se regăsesc în cuprinsul Deciziei nr. 1.361 din 18 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 17 ianuarie 2012.

52. Prin Decizia nr. 297 din 6 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 717 din 21 iulie 2021, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 11 din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate. În considerentele acestei decizii s-a reținut că: dispozițiile art. 145 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii [devenit art. 150 alin. (1) și (2) după republicare] nu reprezintă altceva decât o concretizare a dispozițiilor art. 41 alin. (2) din Constituție, care consacră dreptul salariaților la concediul de odihnă plătit, drept care, ca și celelalte măsuri de protecție socială a muncii, se stabilește prin lege. Astfel, legiuitorul este îndreptățit să stabilească modul de calcul al valorii indemnizației de concediu convenite. În acest sens, legiuitorul a prevăzut regula potrivit căreia, în caz de cumul, salariatul beneficiază de un concediu de odihnă corespunzător doar funcției de bază, iar nu și pentru funcția cumulată. Această reglementare se aplică în mod egal tuturor salariaților, fără niciun fel de privilegiu și nicio discriminare (paragraful 22).

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

53. Prin Decizia nr. 20 din 17 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 822 din 21 noiembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: dispozițiile art. 1 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri

necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 150 (fostul art. 145) din Codul muncii, art. 103 lit. a) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările ulterioare, și art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, republicată, sunt incidente cererilor formulate de personalul didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat ce au ca obiect acordarea indemnizației de concediu de odihnă aferente anului școlar 2009—2010, după intrarea în vigoare a Legii nr. 118/2010, respectiv 3 iulie 2010.

54. În considerentele acestei decizii s-a reținut că: algoritmul de calcul al indemnizației convenite personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat pentru concediul de odihnă este diferit de cel stabilit prin art. 150 (fostul art. 145) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, pentru celelalte categorii de salariați, în cazul cărora se are în vedere media zilnică a salariilor de bază, indemnizațiilor și sporurilor cu caracter permanent din ultimele 3 luni anterioare celei în care se efectuează concediul. Or, în baza prevederilor pct. 21 din Normele metodologice privind efectuarea concediului de odihnă al personalului didactic din învățământ, emise în aplicarea art. 103 din Legea nr. 128/1997 și a Hotărârii Guvernului nr. 250/1992, republicată, aprobate prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.251/1998, *indemnizația de concediu convenită personalului didactic se calculează în raport cu numărul zilelor de concediu înmulțite cu media zilnică a salariului de bază, a sporului de vechime și, după caz, a indemnizației pentru funcția de conducere, luate împreună, corespunzătoare fiecărei luni calendaristice în care se efectuează zilele de concediu. Din interpretarea prevederii normative anterior citate rezultă faptul că indemnizația de concediu de odihnă convenită personalului didactic devine scadentă zi cu zi, pe măsură ce concediul este efectuat, și se calculează prin raportare tot la media veniturilor, zi cu zi, din perioada în care concediul se efectuează.*

X. Raportul asupra chestiunii de drept

55. Judecătorii-raportori au apreciat că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 106 alin. (1), art. 144 și art. 146 alin. (3) din Codul muncii, art. 220 alin. (1) și (5) din Legea nr. 198/2023, respectiv art. 267 alin. (1) și art. 270 din Legea nr. 1/2011, raportat la art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar nu beneficiază de concediu de odihnă plătit și pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora, respectiv de indemnizația aferentă zilelor de concediu de odihnă convenite și neefectuate la încetarea contractului individual de muncă pe perioadă determinată.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizării

56. Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

57. Conform art. 1 alin. (1) din același act normativ, „prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale

personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”.

58. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

59. Verificând îndeplinirea acestor condiții, se constată că procesul în care a fost formulată prezenta sesizare are ca obiect obligarea unei unități de învățământ preuniversitar la compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat și convenit pentru activitatea prestată în regim de plată cu ora.

60. Astfel, pretențiile deduse judecării se circumscriu unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

61. Cauza în care a fost formulată sesizarea se află în primă instanță, fiind pe rolul unui complet de judecată specializat în litigii de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului Covasna — Secția civilă.

62. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în sesizările formulate în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării.

63. În sesizările formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 trebuie avut în vedere preambulul acestui act normativ în care s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor *chestiuni dificile de drept*”.

64. Verificând această condiție, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că instanța de trimitere solicită lămurirea chestiunii de drept ce vizează interpretarea dispozițiilor art. 106 alin. (1), art. 144 și art. 146 alin. (3) din Codul muncii, art. 220 alin. (1) și (5) din Legea nr. 198/2023, respectiv art. 267 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, raportat la art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, în sensul de a se stabili dacă cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar (de exemplu, au un contract individual de muncă pe durată nedeterminată pentru funcția de bază cu norma întregă, precum și un contract individual de muncă pe perioadă determinată pentru activitatea prestată în regim de plată cu ora) pot beneficia de concediu de odihnă plătit și pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora, respectiv de indemnizația aferentă zilelor de concediu de odihnă convenite și neefectuate, la încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată.

65. Chestiunea de drept invocată prezintă un grad de dificultate care justifică intervenția instanței supreme având în vedere că în această materie au fost pronunțate soluții

divergente asupra acestei probleme de drept, astfel cum rezultă din hotărârile judecătorești identificate la nivelul tribunalelor și curților de apel.

66. De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că reclamantii solicită compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat și convenit pentru activitatea prestată în sistem de plată cu ora.

67. De asemenea, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept invocate și aceasta nici nu formează obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

68. Fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare de principiu chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

XI.2. **Asupra fondului sesizării**

69. Problema de drept în cauză vizează, în esență, determinarea întinderii componentei patrimoniale a dreptului la concediu de odihnă plătit ce s-ar cuveni cadrelor didactice în activitate pentru timpul efectiv lucrat și în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar.

70. Pentru a răspunde întrebării ce formează obiectul sesizării se impune a fi decelată intenția legiuitorului român de a recunoaște sau nu dreptul la concediu de odihnă cadrelor didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar.

71. Potrivit art. 220 alin. (1) din Legea nr. 198/2023, cadrele didactice din unitățile de învățământ de stat beneficiază de concediu de odihnă anual, cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare, iar în alin. (5) al aceluiași articol se prevede că normele metodologice referitoare la efectuarea concediului de odihnă anual sunt aprobate prin ordin al ministrului educației după consultarea cu reprezentanții federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar.

72. Dispozițiile art. 220 alin. (1) și (5) din Legea nr. 198/2023, care corespund fostelor articole 267 alin. (1) și art. 270 din Legea nr. 1/2011, reglementează dreptul la concediu de odihnă în favoarea cadrelor didactice, în număr de 62 de zile lucrătoare, și impun adoptarea normelor metodologice privind efectuarea acestui concediu.

73. Potrivit art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora au dreptul la concediu de odihnă plătit numai pentru funcția de bază pentru care s-a încheiat contractul individual de muncă.

74. Astfel, norma anterior evocată nu aduce limitări dreptului la concediu de odihnă de 62 de zile lucrătoare, recunoscut prin lege, ci, din contră, reglementează principiul aplicabil efectuării acestui concediu al cadrelor didactice în activitate care desfășoară activitate și în regim de plată cu ora.

75. Dispozițiile art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, care recunosc dreptul la concediu de odihnă plătit numai pentru funcția de bază a personalului didactic, sunt susținute normativ prin art. 270 din Legea nr. 1/2011, respectiv art. 220 alin. (5) din Legea nr. 198/2023.

76. Aceste prevederi nu determină încălcarea principiului ierarhiei actelor normative, ci facilitează înțelegerea contextului normativ în care drepturile personalului didactic beneficiază de un regim juridic distinct și derogatoriu de la normele generale consacrate în Codul muncii, respectiv art. 106 alin. (1) care dispune că salariatul încadrat cu contract de muncă cu timp parțial se bucură de drepturile salariaților cu normă întregă, în condițiile prevăzute de lege și de contractele colective de muncă aplicabile, și art. 144 alin. (1) care garantează tuturor salariaților dreptul la concediu de odihnă anual plătit.

77. În viziunea legiuitorului român, cadrele didactice în activitate care, în baza unui cumul de contracte de muncă, desfășoară și activitate în regim de plată cu ora (indiferent de angajator) au dreptul la concediu de odihnă plătit numai pentru funcția de bază.

78. Este cert că norma internă stabilește o diferență de tratament juridic în ceea ce privește plata concediului de odihnă între angajații încadrați cu un singur contract de muncă, indiferent de natura acestuia (contract de muncă pe perioadă nedeterminată cu normă întreagă, contract de muncă pe perioadă determinată sau pe o fracțiune din anul școlar/preuniversitar), care beneficiază de plata concediului de odihnă în raport cu veniturile obținute și angajații care prestează în cumul munca în baza a două contracte distincte, care beneficiază de plata concediului de odihnă prin raportare la veniturile salariale obținute pentru funcția de bază, însă Curtea Constituțională consideră că tratamentul diferit al salariaților — cadre didactice — cu contracte în cumul nu reprezintă un tratament discriminatoriu.

79. Astfel, prin Decizia nr. 297 din 6 mai 2021, Curtea Constituțională a reținut că „legiuitorul este îndreptățit să stabilească modul de calcul al valorii indemnizației de concediu cuvenite. În acest sens, legiuitorul a prevăzut regula potrivit căreia, în caz de cumul, salariatul beneficiază de un concediu de odihnă corespunzător doar funcției de bază, iar nu și pentru funcția cumulată. Această reglementare se aplică în mod egal tuturor salariaților, fără niciun fel de privilegiu și nicio discriminare”, iar „stabilirea modului de calcul al cuantumului indemnizației aferente concediului de odihnă, în ipoteza cumulului de contracte de muncă ale personalului bugetar, (...) este atributul exclusiv al legiuitorului, neputând constitui o problemă de constituționalitate atât timp cât legiuitorul recunoaște dreptul la concediu de odihnă plătit.”

80. În reglementarea regimului de muncă al cadrelor didactice, legiuitorul a uzitat de noțiuni distincte, respectiv cadre didactice care desfășoară activitatea în regim de plată cu ora, cu privire la care a prevăzut dreptul la concediu de odihnă plătit numai pentru funcția de bază, și personal didactic încadrat pe fracțiune de normă, în favoarea căruia este recunoscut concediu de odihnă proporțional cu timpul efectiv lucrat.

81. Normele care reglementează statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar sunt în concordanță cu structura oferită de art. 106 alin. (1) și art. 144 din Codul muncii, deoarece dreptul examinat beneficiază de garanții superioare celor oferite de Codul muncii, art. 220 alin. (1) din Legea nr. 198/2023 și fostul art. 267 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 prevăzând în favoarea cadrelor didactice dreptul la concediu anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare.

82. Pornind de la situația că, pentru funcția de bază, cadrele didactice beneficiază de concediu de odihnă de 62 de zile lucrătoare, dreptul fiind pe deplin recunoscut, premisa pe care a fost construită ipoteza restrictivă reglementată în art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021 are în vedere cadrele didactice care au încheiat contract individual de muncă pentru norma didactică de bază pentru care beneficiază deja de un concediu legal de 62 de zile lucrătoare, dar, în același timp, prestează și activitate didactică în regim de plată cu ora.

83. Așadar, finalitatea urmărită de emitentul actului administrativ la elaborarea art. 5 alin. (1) din anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021 a fost să reglementeze un eventual concurs de drepturi derivate din asocierea activității didactice prestate în regim de plată cu ora la activitatea didactică de bază pentru care s-a încheiat contractul individual de muncă.

84. Din perspectiva reglementărilor europene aplicabile, se constată că sunt respectate garanțiile recunoscute în legislația comunitară, cadrele didactice beneficiind de un concediu anual

plătit de cel puțin patru săptămâni în sensul art. 7 din Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (*Directiva 2003/88/CE*).

85. Dispozițiile art. 7 din Directiva 2003/88/CE stabilesc obligația statelor membre de a lua măsurile necesare pentru ca orice lucrător să beneficieze de un concediu anual plătit de cel puțin patru săptămâni în conformitate cu condițiile de obținere și de acordare a concediilor prevăzute de legislațiile și practicile naționale; perioada minimă de concediu anual plătit nu poate fi înlocuită cu o indemnizație financiară, cu excepția cazului în care relația de muncă încetează.

86. Interpretarea dispozițiilor art. 7 din Directiva 2003/88/CE, precum și celor ale clauzei 4 alin. (2) din Acordul-cadru cu privire la munca pe fracțiuni de normă, încheiat la 6 iunie 1997, anexă la Directiva 97/81/CE a Consiliului din 15 decembrie 1997, a fost realizată jurisprudențial și de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, concluzionându-se în Cauza C-219/14 că prevederile amintite „trebuie interpretate în sensul că, în cazul creșterii numărului de ore de lucru efectuate de un lucrător, statele membre nu au obligația să prevadă că drepturile la concediu anual plătit deja dobândite și de care s-a beneficiat eventual să fie recalculate retroactiv în funcție de noul ritm de lucru al respectivului lucrător. Un nou calcul trebuie însă efectuat pentru perioada în care timpul de lucru a crescut”. De asemenea, a menționat Curtea: „calculul drepturilor la concediu anual plătit trebuie efectuat potrivit aceluiași principii, indiferent dacă este vorba despre stabilirea indemnizației compensatorii pentru concediu anual plătit neefectuat datorate în cazul în care raportul de muncă încetează sau despre stabilirea soldului drepturilor la concediu anual plătit în cazul menținerii raportului de muncă”.

87. În considerentele hotărârii pronunțate în Cauza C-219/14, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că nicio dispoziție a Directivei 2003/88 ori a Acordului-cadru nu stabilește în mod expres modul în care trebuie calculată indemnizația financiară care înlocuiește perioada sau perioadele minime de concediu anual plătit în cazul încetării raportului de muncă. De asemenea, s-a reținut că „în ceea ce privește un lucrător care nu a fost în măsură, din motive independente de voința sa, să își exercite dreptul la concediu anual plătit înainte de încetarea raportului de muncă, indemnizația financiară la care acesta are dreptul trebuie calculată astfel încât lucrătorul menționat să fie pus într-o situație comparabilă cu cea în care s-ar fi aflat dacă ar fi exercitat dreptul menționat în timpul raportului său de muncă.”

88. Litigiul care a determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu problema de drept supusă dezlegării nu antamează componenta nepatrimonială a concediului de odihnă, întrucât, în virtutea funcției îndeplinite, cadrele didactice nu susțin că nu au beneficiat de cele 62 de zile de concediu de odihnă plătit de legea națională din motive independente de voința lor, ci solicită compensarea în bani a zilelor de concediu aferente și activității în regim de plată cu ora pentru care în legislația internă se prevede în mod expres că nu au dreptul la concediu de odihnă plătit.

89. Ca atare, prevederile art. 220 alin. (1) și (5) din Legea nr. 198/2023, art. 267 alin. (1) și art. 270 din Legea nr. 1/2011 se interpretează în sensul că personalul didactic în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora este îndreptățit la concediu de odihnă plătit numai pentru funcția de bază pentru care s-a încheiat contractul individual de muncă.

90. În consecință, cadrele didactice care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar nu pot beneficia de concediu de odihnă plătit decât în cadrul raportului de muncă cu normă întreagă corespunzător funcției de bază.

91. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Covasna — Secția civilă în Dosarul nr. 582/119/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 106 alin. (1), art. 144 și art. 146 alin. (3) din Codul muncii, art. 220 alin. (1) și (5) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 267 alin. (1) și art. 270 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 5 alin. (1) din Normele metodologice privind efectuarea concediului de odihnă al personalului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control și al personalului de cercetare din învățământul de stat, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 4.050/2021, stabilește că:

Cadrele didactice în activitate care desfășoară și activitate în regim de plată cu ora prin cumul de contracte individuale de muncă la aceeași unitate de învățământ preuniversitar nu beneficiază de concediu de odihnă plătit și pentru timpul efectiv lucrat în regim de plată cu ora, respectiv de indemnizația aferentă zilelor de concediu de odihnă convenite și neefectuate la încetarea contractului individual de muncă pe perioadă determinată.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 16 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent-șef,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

